

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 667
din data de 12.11.2014

Dosar nr.: 195/2014

Petiția nr.: 2048/21.03.2014

Petent: S.N.

Reclamat: Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș

Obiect: denumirea Inspectoratului Teritorial de Muncă Mureș este înscris în limbă română

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul **petentului:**

I.1.1 **S.N.** cu domiciliul

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților:

I.2.1. **Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș** cu sediul în Tîrgu Mureș, str. Iuliu Maniu, nr.2, județul Mureș

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

1. Petentul consideră că înscrisul denumirii Inspectoratului Teritorial de Muncă Mureș, exclusiv în limba română, încalcă prevederile OG 137/2000.

III. Procedura de citare.

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 2048/08.04.2014 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 2048/08.04.2014 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 29.04.2014. Procedură legal îndeplinită.

3.3. Prin adresa nr. 2751 din data de 16.04.2014 partea reclamată a depus punct de vedere.

IV. Susținerile părților.

4.1.Susținerile petentului.

4.1.1. Petentul sesizează Consiliul cu privire la inscripționarea plăcuței care cuprinde denumirea Inspectoratului Teritorial de Muncă doar în limba română, fapt ce duce la o discriminare față de comunitatea maghiară din Târgu Mureș, deși populația localității este în pondere de 46,31% de etnici maghiari.

4.1.2. Petentul susține că reclamatul nu respectă Legea administrației publice locale, respectiv art.19 *"În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând minorităților naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, precum și serviciile publice deconcentrate asigură folosirea, în raporturile cu aceștia, și a limbii materne, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și ale tratatelor internaționale la care România este parte"*, art. 76 alin. (2) *"În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate consiliului local, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă."* și alin (4) *"Autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, în condițiile prevăzute la alin. (2)"*, precum și art. 2 alin. (1) , respectiv art. 10 lit.h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Susținerile părților reclamate.

4.2. Susținerile Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș

4.2.1. Prin adresa nr. 2751 din data de 16.04.2014 reclamatul solicită Consiliului să constate lipsa de temeinicie a sesizării pe motiv că asigură folosirea limbii materne în raporturile cu cetățenii români de naționalitate maghiară.

4.2.2. De asemenea, susține că are încadrat personal de naționalitate maghiară precum și angajați români vorbitori de limba maghiară. Reclamata consideră că atâta vreme cât instituția are încadrați numeroși angajați care vorbesc limba maghiară, ar fi total lipsit de temei să se considere că nu respectă obligația stabilită la art. 19 din Legea nr. 215/2001. Orice persoană se poate adresa I.T.M.-ului în limba maghiară, iar personalul instituției vorbitor de limba maghiară, o va lămuri în limba maghiară, cu privire la chestiunile pe care le semnalează.

4.2.3. Faptul că nu a amplasat pe sediul său tablă cu denumirea instituției în limba maghiară, reclamata susține că nu poate în niciun caz să ducă la concluzia că aceasta nesocotește în vreun fel art. 19 din Legea nr. 215/2001, mai mult susține că în Legea administrației publice locale nu se indică faptul că asigurarea folosirii limbii

materne a minorităților înseamnă amplasarea pe sediile instituțiilor a unor plăci cu denumirea acelor instituții, tradusă în limba minorităților respective.

4.2.4. Reclamata susține că asigură cetățenilor aparținând minorității maghiare, folosirea limbii materne și consideră că susținerile petentului cum că nu ar fi respectat dispozițiile art. 76 alin.2 și alin. 4 din legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată sunt fără fundament.

4.2.5. De asemenea, susține că nu face parte din autorități ale administrației publice locale potrivit art. 24 din Legea administrației publice locale.

Precizează faptul că, potrivit art. 1 alin.1 din Legea nr. 108/1999, republicată, pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, Inspecția Muncii este organ de specialitate al administrației publice centrale. În conformitate cu art. 2 din același act normativ, „Inspeția Muncii are în subordine inspectorate teritoriale de muncă, instituții cu personalitate juridică, care se organizează în fiecare județ și în municipiul București” Dispozițiile Legii nr. 108/1999, republicată, pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, confirmă faptul că reclamata (Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș) nu face parte din autoritățile administrației publice locale. Din aceste considerente, reclamata susține că nu poate fi obligat la îndeplinirea unor prevederi legale care sunt aplicabile numai autorităților administrației publice locale.

4.2.6. Mai susține, faptul că nu a restrâns și nu a înlăturat folosința sau exercitarea în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. Lipsa unei plăci cu denumirea instituției tradusă în limba maghiară nu poate însemna în niciun caz faptul că reclamata a înlăturat folosința sau exercitarea în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. Orice vorbitor de limbă maghiară are posibilitatea de a se adresa instituției în limba maghiară, iar angajații instituției vorbitori de limbă maghiară le vor răspunde în limba maghiară.

4.2.7. Susține că au existat cazuri în care s-au depus solicitări formulate în limba maghiară, iar instituția a răspuns acelor solicitări. Totodată, susține că nu au fost alocate fonduri pentru achiziționarea unor plăci cu denumirea în limba maghiară a instituției, iar utilizarea de către reclamat a unor sume în acest scop, ar însemna încălcarea gravă a dispozițiilor imperative stabilite de legea nr. 50/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

V. Motivele de fapt și de drept.

5.1. În fapt, Colegiul director reține că denumirea Inspectoratului Teritorial de Muncă Mureș este înscrisă numai în limba română.

5.3. În drept, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”*

5.2. Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel*

de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație” și **paragraful 2** ”Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1 ”.

5.3. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.*

5.4. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de Romania sau cele prevăzute de legislația națională, **după cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2** prevede că ”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:”; **art.2 alin.1** ”..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,”, precum și **Protocolul nr.12** la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, ”.

5.5. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.** Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, ”trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”.

5.6. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **exclde ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**

5.7. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent,

tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folositei sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.8. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile, sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicat (22.10.1996 *Stubbings et autres vs. Royaume-Uni*, parag.75).

5.9. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.

5.10. Colegiul director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folositei ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.11. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speța atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

5.12. Colegiul reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant, în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu: origine rasială sau etnică, religie, etc). Din acest punct de vedere discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate la persoana care este supusă discriminării.

5.13. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art.2 al O.G. 137/2000, republicată, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, „pe bază de...”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (*tratamentul diferențiat*) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (*origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, etc.*) invocat de către reclamant (**petent**), constituie un factor relevant sau determinant, în acțiunea sau inacțiunea imputată pârâtului (**reclamatului**).

5.14. Colegiul director reține în conformitate cu prevederile art. 19 *„În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând minorităților naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, precum și serviciile publice deconcentrate asigură folosirea, în raporturile cu aceștia, și a limbii materne, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și ale tratatelor internaționale la care România este parte”, art. 76 alin. (2) „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organele subordonate consiliului local, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă.” și alin (4) „Autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, în condițiile prevăzute la alin. (2)”*, cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001:,,

5.15. În concluzie, față de situația prezentată rezultă fără echivoc că obligația montării plăcuței cu denumirea sediului, respectiv, Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș și în limba maghiară (bilingv) aparține Inspectoratului Teritorial de Muncă Mureș.

5.16. În atare condiții, Colegiul director este de opinie că aspectele ce fac obiectul prezentei plângeri intră sub incidența art. 2 alin.1, art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000 republicată.

5.17. Astfel, având în vedere documentația aflată la dosarul cauzei, Colegiul director reține săvârșirea unei fapte de discriminare de către reclamat prin nerespectarea unor standarde impuse de legislația în vigoare cu privire la denumirea bilingvă a sediului, reprezentantul legal al reclamatului, respectiv Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș nu a depus toate diligențele în ceea ce privește montarea plăcuței bilingve pe sediul clădirii.

Opinie separata I.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1, art. 10 lit. h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. sancționarea reclamatului cu avertisment, potrivit art. 5 alin. 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare (cu 5 voturi pentru și unul împotriva ale membrilor prezenți la ședință);

3. recomandă părții reclamate inscripționarea și în limba maghiară a plăciței cu denumirea sediului și dispune monitorizarea respectării recomandării Consiliului de către partea reclamată, pentru o perioadă de 3 luni;

4. clasarea dosarului;

5. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASTALOS CSABA Fernc – membru

BERTZI Theodora – membru

JURA Cristian – membru

GHEORGHIU Luminița – membru

HALLER István – membru

LAZĂR Maria – membru

PANFILE Anamaria – membru

STANCIU Claudia Sorina – membru

Hotărâre redactată de S.C.S.și tehored. de V.F.
Data redactării: 09.01.2015

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.